

Bij de behandeling van de begroting van VWS op 9 en 10 november 2016

Staatssecretaris **Van Rijn** op 10 november:

Mevrouw Volp vroeg om een visie op langer leven, zoals ze dat geloof ik in China noemen. Ik ben het met haar eens dat wij ons in algemene zin beter moeten voorbereiden op langer leven. Dat betreft niet alleen zorg, maar ook pensioen, welzijn en allerlei andere aspecten die te maken hebben met dat langer leven. Ik ben bereid om met mijn collega's te praten over de vraag hoe wij tot zo'n visie kunnen komen, misschien wel in de vorm van een interdepartementaal beleidsonderzoek of met een aantal wetenschappers. Ik ben zeer bereid om dat verder te brengen.

Mevrouw **Volp**:

Er wordt nu zo'n mooie toezegging gedaan dat ik de staatssecretaris heel graag vraag of hij daar nog iets scherper over kan zijn. Het gaat om praktijk en theorie. Als de staatssecretaris die inzet, hoe zorgen we er dan voor dat het langer leven, dat wij allen doen — hopelijk in goede gezondheid — ook leidt tot een andere manier van kijken naar langer leven, niet alleen met wetenschappers maar vooral ook met mensen die ouder worden en ouder leven? Ook dat punt zou ik heel graag bij deze toezegging horen.

Staatssecretaris **Van Rijn**:

Ik had het niet beter kunnen zeggen; ik ben het daarmee eens.

Marith Volp op 9 november:

In China, de staatssecretaris was er niet zo lang geleden nog, kennen ze het woord oud niet. Wel het woord langerlevende. Langer leven, dat is een verdienste van onze welvaartsstaat. In de afgelopen eeuw zijn we gemiddeld flink ouder geworden. Na ons 65e, toch lang het moment om iemand als oud te betitelen, leven mannen gemiddeld nog 13 jaar en vrouwen nog 17 jaar.

We leven langer. Langer gezond maar soms ook langer ziek. De zekerheid dat we ouder worden brengt ook onzekerheid met zich mee. Hoe word ik oud? Kan ik blijven wonen waar ik nu woon? Kan ik het leven leiden dat ik wil leiden? Krijg ik de hulp die ik straks misschien nodig heb? Is er voor mij nog wel een plaats in de maatschappij? Bij deze, en andere vragen moeten we vandaag stilstaan. Niemand weet wat hem of haar te wachten staat in de toekomst. Maar vast staat dat het vooruitzicht van langer leven maakt dat je er over na moet denken. Wat als.... je niet meer thuis kan blijven wonen, wat als ...je afhankelijk wordt van de zorg van anderen. Onzekerheden die misschien nooit helemaal kunnen worden weggenomen. Maar de basis voor de PvdA is dat je mag vertrouwen op een overheid die zorgt voor toegankelijke zorg wanneer dat nodig is. Voor de Partij van de Arbeid geldt dat we blijven werken aan een rechtvaardige samenleving, waarin voor iedereen plek is. Jong en oud, ziek en gezond, met een beperking en zonder beperking.

Voorzitter,

Langer leven en een vooruitzicht daarop vraagt dat we anders gaan kijken. Mijn oma op haar 70e is onvergelijkbaar met mijn moeder van bijna 70.

In mijn spreekkamer zie ik veel vitale zestigers en zeventigers die maar zelden bezig zijn met de vraag wanneer het eventueel minder gaat worden. Zich nog niet voorbereiden op een fase waarin het misschien minder gaat. Toen ik mijn eerste kind kreeg bereidde ik me voor op het ouderschap. Ik las boeken, volgde cursussen, schafte een kinderwagen aan. En eenmaal bevallen was er het consultatiebureau dat naast de controles van mijn kind ook steun bood aan mij als kersverse ouder. Over langer leven denken we weinig na. Hoe komt het dat we niet hetzelfde doen wanneer we ouder worden? Een slimme oudere meid moet ook nog op haar toekomst voorbereid zijn.

De PvdA wil dat we ons beter voorbereiden op ouder worden: we willen mensen uitnodigen om na te denken over hun toekomst na hun pensioen. Hoe wil je oud worden? Hoe wil jij je leven inrichten? Wat heb je nodig? Hoe betaal je deze zorg? Hoe pas je jouw woonomstandigheden aan je behoeften aan als je ouder wordt? Hoe word je zo gezond mogelijk oud? Hoe bewaren en versterken we sociale netwerken om ouderen, langer levenden, heen? De PvdA wil dat ook de

overheid zijn verantwoordelijkheid neemt voor de ouder wordende bevolking, de langer levende bevolking. We willen een visie op langer leven en op een maatschappij die ingericht is op langer levenden met het ministerie van VWS als trekker maar samen met andere ministeries, zoals Sociale Zaken en Wonen. Een overheid die ook vooruit kijkt. Graag een reactie van de staatssecretaris hierop.